

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 3.2.2021
COM(2021) 44 final

ANNEX

PRILOGA

k

Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu
Evropski načrt za boj proti raku

{SWD(2021) 13 final}

SL

SL

SEZNAM UKREPOV¹

Št.	UKREPI	Časovni razpored
SODOBEN PRISTOP K RAKU: NOVE TEHNOLOGIJE, RAZISKAVE IN INOVACIJE ZA PREPREČEVANJE IN OSKRBO RAKA, OSREDOTOČENO NA BOLNIKA (2)		
1	Vodilna pobuda: ustanoviti „center znanja o raku“ za lažje usklajevanje znanstvenih in tehničnih pobud v zvezi z rakom na ravni EU.	2021
2	Vodilna pobuda: začeti „evropsko pobudo za slikanje raka“ za podporo razvoju novih računalniško podprtih orodij za izboljšanje personaliziranih zdravil in inovativnih rešitev.	2022
3	Ukrepi, ki podpirajo preprečevanje in oskrbo raka z novimi raziskavami na področju raka in inovativnimi ekosistemi : (1) onkološkim bolnikom omogočiti varen dostop do elektronskih zdravstvenih zapisov in njihovo izmenjavo za preprečevanje in zdravljenje prek meja v okviru evropskega zdravstvenega podatkovnega prostora ; (2) razviti repositorij digitalnih dvojčkov na področju zdravstvenega varstva, tudi za bolj individualno zdravljenje raka; (3) razširiti evropski informacijski sistem o raku (ECIS); (4) vzpostaviti partnerstva v okviru programa Obzorje Evropa: pobuda za inovativne zdravstvene rešitve & partnerstvo za preoblikovanje zdravstvenih sistemov in sistemov oskrbe .	2021–2025
REŠEVANJE ŽIVLJENJ S TRAJNOSTNIM PREPREČEVANJEM RAKA (3)		
4	Vodilna pobuda: precepiti najmanj 90 % ciljne populacije deklic v EU in znatno povečati precepljenost dečkov ter vlagati v povezane infrastrukture za doseganje cilja eliminacije vrst raka, ki jih povzroča humani papilomavirus .	2021–2030
Izboljšanje zdravstvene pismenosti na področju tveganj in dejavnikov za nastanek raka (3.1)		
5	Pregledati Evropski kodeks proti raku in spodbujati njegovo izvajanje: (1) razviti in uvesti „mobilno aplikacijo EU za preprečevanje raka“; (2) podpreti projekt „ zdravstvena pismenost za preprečevanje in oskrbo raka “.	2021–2025
Uresničevanje Evrope brez tobaka (3.2)		
6	Ustvariti „ generacijo brez tobaka “ s pregledom: (1) direktive o tobačnih izdelkih ; (2) direktive o obdavčitvi tobačnih izdelkov in pravnega okvira o čezmejnih nakupih tobaka s strani fizičnih oseb glede na zakonodajne predloge in (4) posodobiti Priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima ; (5) podpreti države članice pri popolnem izvajanju okvirne konvencije za nadzor nad tobakom .	2021–2025
Zmanjševanje škodljivega uživanja alkohola (3.3)		
7	Okrepljena podpora EU državam članicam in deležnikom pri izvajanju najboljših praks in s krepitvijo zmogljivosti za zmanjšanje škodljivih posledic uživanja alkohola:	2021–2025

¹ Vse ukrepe iz tega akcijskega načrta bo treba izvajati v skladu z načeli za boljše pravno urejanje, vključno z vrednotenjem in ocenami učinka, kot je ustrezno.

	<p>(1) pregledati zakonodajo EU v zvezi z obdavčitvijo alkohola in čezmejnimi nakupi alkoholnih izdelkov;</p> <p>(2) predlagati obvezno označevanje seznama sestavin in označbo hranilne vrednosti na etiketi na alkoholnih pijačah ter tudi zdravstvenih opozoril;</p> <p>(3) podpirati države članice pri izvajanju z dokazi podprtih kratkih intervencij;</p> <p>(4) zmanjšati izpostavljenost mladih spletнемu trženju alkoholnih pijač s spremeljanjem izvajanja direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah.</p>	
Izboljševanje spodbujanja zdravja z dostopom do zdravih načinov prehranjevanja in telesno dejavnostjo (3.4)		
8	<p>(1) Pregledati shemo EU za sadje, zelenjavno in mleko v šolah;</p> <p>(2) predlagati obvezno označevanje hranilne vrednosti na sprednji strani embalaže;</p> <p>(3) poročilo Komisije o izvajanju določb direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, vključno z določbami o komercialnih sporočilih o nezdravi hrani in pijači;</p> <p>(4) razviti in izvajati smernice za kodekse ravnanja glede zmanjšanja oglaševanja nezdrave hrane, namenjenega otrokom, vključno s spletnim oglaševanjem z določbami direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah in s skupnim ukrepom dobrih praks na področju prehrane („Best-ReMaP“);</p> <p>(5) objaviti študijo o evidentiranju davčnih ukrepov in politik za oblikovanje cen sladkorjev, brezalkoholnih in alkoholnih pijač.</p>	2021–2025
9	Nadaljnje zmanjšanje prisotnosti rakotvornih onesnaževal v hrani z določitvijo najvišjih dovoljenih mejnih vrednosti za več teh onesnaževal.	2021–2025
10	<p>(1) Pobuda HealthyLifestyle4All v podporo spodbujanju zdravih načinov življenja za vse generacije;</p> <p>(2) pobude v okviru smernic za načrtovanje trajnostne mobilnosti v mestih za povezovanje prometa in zdravja;</p> <p>(3) pregledati sveženj o mobilnosti v mestih za spodbujanje trajnostnih in zdravih načinov prevoza in mobilnosti ter njihovo podporo.</p>	2021–2023
Zmanjšanje onesnaževanja okolja (3.5)		
11	Bolje uskladiti standarde EU za kakovost zraka s smernicami SZO.	2021–2023
12	Ukrepi, usmerjeni v brezemskijsko mobilnost in zmanjšanje onesnaževanja okolja zaradi prometa v okviru strategije za trajnostno in pametno mobilnost .	2021–2025
Zmanjševanje izpostavljenosti nevarnim snovem in sevanju (3.6)		
13	Sprejeti novi strateški okvir za varnost in zdravje pri delu 2021–2027 .	2021–2027
14	Zmanjšati izpostavljenost delavcev rakotvornim snovem s spremembami direktive o rakotvornih in mutagenih snovih.	2021–2025
15	Revidirati mejne vrednosti EU za azbest za nadaljnje zmanjšanje izpostavljenosti delavcev.	2022–2024
16	Izvesti raziskavo o izpostavljenosti delavcev dejavnikom tveganja za nastanek raka.	2021–2024
17	Podpreti države članice pri izvajanju zahtev Direktive Sveta o varstvu pred ionizirajočim sevanjem , zlasti radonom .	2021–2025
18	Raziskati ukrepe za preprečevanje izpostavljenosti ultravijoličnemu	2023

	sevanju, vključno s solariji.	
19	Vzpostaviti partnerstvo v okviru programa Obzorje Evropa za oceno tveganja kemikalij za krepitev zmogljivosti EU za oceno kemičnega tveganja.	2021–2025
Preprečevanje nastanka raka, ki ga povzročajo okužbe (3.7)		
20	(1) Zmanjšati število primerov raka jeter , ki ga povzroča virus hepatitis B (s cepljenjem in naložbami v povezane infrastrukture), ter preprečevati nastanek raka jeter, ki ga povzroča virus hepatitis C, in želodčnega raka , ki ga povzroča bakterija <i>Helicobacter pylori</i> (z zdravljenjem s protivirusnimi oziroma antimikrobičnimi zdravili); (2) pripraviti predlog za priporočilo Sveta o s cepivom preprečljivih vrstah raka .	2021–2030
IZBOLJŠANJE ZGODNJEGA ODKRIVANJA RAKA (4)		
21	Vodilna pobuda: nov „program EU za presejanje raka“: (1) pregledati Priporočilo Sveta o presejalnih pregledih za odkrivanje raka , vključno z njegovo posodobitvijo in predlogom za morebitno razširitev na druge vrste raka; (2) pobuda za slikanje raka za podporo razvoju novih računalniško podprtih orodij za izboljšanje personalizirane medicine in inovativnih rešitev; (3) razviti smernice in sheme za zagotavljanje kakovosti v zvezi s presejanjem, diagnosticiranjem, zdravljenjem, rehabilitacijo, spremljanjem in paliativno oskrbo za raka debelega črevesa in danke ter materničnega vratu , ter posodobiti obstoječe smernice za raka dojk , vključno s programi za akreditacijo/certifikacijo .	2021–2025
22	Posodobiti evropski informacijski sistem o raku za spremljanje in ocenjevanje presejalnih programov za odkrivanje raka .	2021–2022
ZAGOTAVLJANJE VISOKIH STANDARDOV OSKRBE RAKA (5)		
23	Vodilna pobuda: (1) ustanoviti „ nacionalne celovite onkološke centre “ v vseh državah članicah in vzpostaviti evropsko mrežo do leta 2025; (2) nove referenčne mreže na področju rakavih bolezni poleg štirih že obstoječih evropskih referenčnih mrež; (3) „ digitalno evidentiranje zmogljivosti in zmožnosti zdravljenja raka v EU “.	2021–2025
24	Vodilna pobuda: pobuda „ diagnosticiranje in zdravljenje raka za vse “ za izboljšanje dostopa do inovativnega diagnosticiranja in zdravljenja raka.	2021–2025
25	Vodilna pobuda: uvesti evropsko pobudo za razumevanje raka (UNCAN.eu) .	2021–2025
26	Zagotoviti podporo „ onkološkemu osebju “ s programom „ medspecialističnega usposabljanja “.	2021–2025
27	Vzpostaviti „ platformo EU za boljši dostop do zdravil proti raku “ za podporo spremicanju namena obstoječih molekul z usklajeno in trajnostno razsežnostjo EU.	2021–2025
28	Izvajati pravni okvir za klinična preskušanja .	2021–2022
29	Sprejetje uredbe o „ vrednotenju zdravstvenih tehnologij “.	2021

30	Predstaviti akcijski načrt SAMIRA za zagotavljanje kakovosti in varnosti radiacijske tehnologije in preskrbe z radioizotopi, pomembnimi za diagnosticiranje in zdravljenje na področju medicine.	2021–2025
31	(1) Vzpostaviti partnerstvo za personalizirano medicino za opredelitev prednostnih nalog za raziskave in izobraževanje na področju personalizirane medicine, podpirati raziskovalne projekte, pomembne za preprečevanje, diagnosticiranje in zdravljenje raka; (2) razviti načrt za personalizirano preprečevanje .	2023–2025
32	Začetek projekta „Genomika za javno zdravje“ skupaj s pobudo 1+ milijona genomov , ki bo zagotovil dostop do velikih količin genomskega podatkov za raziskave, preprečevanje in personalizirano medicino.	2021–2025
33	(1) Začeti nov projekt z uporabo visokozmogljivostnega računalništva za hitro testiranje obstoječih molekul in novih kombinacij zdravil ; (2) podpirati skupne projekte za diagnosticiranje in zdravljenje raka z uporabo visokozmogljivostnega računalništva in umetne inteligence; (3) raziskovalcem, ki se ukvarjajo s personaliziranim zdravljenjem raka, zagotavljati prilagojeno podporo in nove digitalne platforme .	2021–2027
BOLJŠA KAKOVOST ŽIVLJENJA ONKOLOŠKIH BOLNIKOV, PREŽIVELIH ONKOLOŠKIH BOLNIKOV IN OSKRBOVALCEV (6)		
34	Vodilna pobuda: pobuda „za boljše življenje onkoloških bolnikov“: (1) uvesti posamezniku prilagojeno „ pametno kartico za preživele onkološke bolnike “; (2) ustanoviti „ evropsko digitalno središče za onkološke bolnike “ za podporo izmenjavi podatkov o bolnikih in spremeljanju zdravstvenega stanja preživelih onkoloških bolnikov.	2021–2023
35	Obravnavati pravičen dostop preživelih onkoloških bolnikov do finančnih storitev z razvojem kodeksa ravnjanja in z razmislekoma o dolgoročnih rešitvah.	2021–2023
36	(1) Začeti raziskavo, ki bo obravnavala vprašanja, povezana z vrnitvijo na delo ; (2) v strategiji o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030 obravnavati pravice onkoloških bolnikov in preživelih onkoloških bolnikov, ki se obravnavajo kot invalidi; (3) zagotoviti prenos direktive o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev .	2021–2022
ZMANJŠANJE NEENAKOSTI V RAKU PO VSEJ EU (7)		
37	Vodilna pobuda: vzpostaviti register neenakosti v raku , ki bo evidentiral neenakosti med državami članicami in regijami.	2021–2022
38	(1) Okrepiti sisteme e-zdravja, telemedicine in spremeljanja na daljavo ; (2) spodbujati model virtualnega posvetovanja evropskih referenčnih mrež.	2021–2023
39	Izboljšati odpornost, dostopnost in učinkovitost zdravstvenih sistemov EU za zaščito zagotavljanja oskrbe raka v prihodnjih zdravstvenih krizah.	2021–2025
40	Vključiti ukrepe za enakost na področja, ki se obravnavajo v evropskem načrtu za boj proti raku, kot sta presejanje in visokokakovostna oskrba raka.	2021–2025
POUDAREK NA RAKU PRI OTROCIH (8)		
41	Vodilna pobuda: „ pobuda za pomoč otrokom z rakom “: vzpostaviti „ Evropsko mrežo mladih preživelih onkoloških bolnikov “.	2021–2023

42	Začeti projekt z naslovom „ Rak pri otrocih ter rak pri mladostnikih ter mladih odraslih: zdraviti več in bolje “ za spodbujanje preoblikovanja oskrbe raka pri otrocih.	2022–2025
----	---	-----------